

MODALITĂȚI DE REZOLVARE A PROBLEMELOR DE COMPORTAMENT - MODELUL FRED JONES - II

Autor:

Prof. dr. Singureanu Nicoleta

Colegiul Economic "Hermes", sector 2, București

Fred Jones este directorul *Classroom Management Training Program*, care dezvoltă și promovează proceduri pentru îmbunătățirea eficienței profesorilor; accentul este pus pe motivația elevului și pe comportamentul acestuia în sala de clasă. Modelul reprezintă îmbunătățirea practicii profesorilor eficienți, ceea ce îl face accesibil și ușor de aplicat. Coordonatele sale se bazează, în linii generale, pe următoarea analiză:

A. *Sprijin instrucțional pozitiv.* Elevii sunt motivați să rezolve temele date în clasă dacă profesorul se deplasează de la unul la altul (laudă, îndemn, control) și funcționează un ajutor eficient în rezolvarea temei (observarea vizuală a instruirii).

B. *Sisteme de întărire.* Multe dintre intervențiile profesorului (amintite mai sus) pot eșua; problema care apare este a mijloacelor pe care profesorul le mai are la îndemână dacă elevii continuă să se comporte inadecvat, în ciuda unei instruirii bine proiectate și aplicate, a sistemului de stimulente și a altor intervenții.

Într-o asemenea situație, este important ca profesorul să fie gata să aplice într-o succesiune crescătoare consecințele adecvate și un sistem de întărire exterior clasei.

Implementarea unui plan secvențial care să-l conducă pe elev către punctul de la care se va întoarce la cerințele lecției se realizează cu pierderi temporale minimale, iar cunoașterea a ceea ce urmează să fie făcut transmite încredere în posibilitățile profesorului de a controla o situație.

C. *Pregătirea „scenei”.* Există un număr de lucruri pe care profesorul ar trebui să le facă pentru a controla o clasă în mod eficient. Acestea includ:

- aranjarea sălii de clasă în așa fel încât să faciliteze învățarea și mișcarea;
- la începutul semestrului discută cu părinții pentru a le câștiga sprijinul;
- este conștient de natura situațiilor conflictuale din clasă, atunci când acestea există pentru a le putea răspunde în mod adecvat și prompt;
- normele generale cuprind ce tipuri de comportamente așteaptă profesorul de elevi; aceste reguli trebuie să fie simple și clare, să fie afișate și, evident, să nu depășească un număr acceptabil;
- normele operaționale descriu momente sensibile din desfășurarea unei lecții: ce materiale urmează să fie utilizate (de pildă, hârtie, creioane etc.), ce trebuie făcut pentru a realiza o activitate (așteptări în privința performanței), când se ascultă creioanele, când se bea apă și se merge la toaletă, când elevul se poate deplasa în sala de clasă, când și cu cine este potrivit să vorbești, cum să ajuți și cum să ceri ajutor, cum și când să faci curățenie, când se ia pauză etc.

- de ce sunt necesare regulile. Ele trebuie justificate, iar elevii vor să știe și cât anume se pot abate de la reguli (dacă profesorul nu enunță reguli clare, elevii vor testa limitele toleranței sale, ceea ce este un comportament general uman);
- regulile trebuie expuse cu aceeași grijă ca și o lecție;
- regulile trebuie reamintite la începutul unei activități, după vacanțe, sau când există confuzie;
- regulile trebuie întărite în mod consecvent, calm și prompt (abordarea de tip cazarmă nu este necesară, deoarece scopul profesorului este de a-i ajuta pe elevi să-și dezvolte autocontrolul);
- există trei abordări diferite ale disciplinei exercitate de profesor/părinte: permisivă (structurare precară), autoritară (structurare înaltă, justificare precară) și cvasiautoritară (engl. autoritative) (structurare înaltă, justificare înaltă). Adolescenții își urmează mai degrabă conștiința decât să cedeze presiunii colegilor, dacă au crescut într-un mediu cvasiautoritar (respectiv o situație în care regulile sunt ferme, dar explicater și justificate în mod clar).
- elevilor le place o clasă controlată eficient; întreruperile care interferează cu realizarea temelor îl supără pe profesor din cauza privilegiilor care ar putea fi retrase îi supără și pe elevi.
- un plan privind disciplina în sala de clasă și care cuprinde sistemul de stimulente economisește timp, astfel încât conținutul lecțiilor va fi studiat mai eficient; *profesorul care este „prea ocupat” ca să predea reguli și să le întărească prompt va fi întotdeauna în criză de timp.*